

Η ιστοσελίδα της Αναθεώρησης

Άρθρο από το dimokratia.gr (<http://dimokratia.gr>)

Πληθαίνουν οι Φωνές κατά του Συνταγματικού Δικαστηρίου

Συντάκτης: yanpal

Ημερομηνία δημιουργίας 26 Ιουν 2006 - 09:07

Η πέμπτη ενότητα της σειράς «Διάλογος για το Σύνταγμα» του Βήματος της Κυριακής (25.06.06) εστιάζει στο ζήτημα ίδρυσης Συνταγματικού Δικαστηρίου. Είναι χαρακτηριστικό ότι κανείς από τους πέντε σχολιαστές δεν τίθεται υπέρ της ιδέας, ενώ παρουσιάζονται κρίσιμες ενστάσεις εναντίον της.

Έτσι, ο Νίκος Αλιβιζάτος, καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, διερωτάται «Πώς θα αντιδρούσε ένας ενημερωμένος Αμερικανός αν ο πρόεδρος Μπους πρότεινε την ίδρυση, δίπλα στο Supreme Court της Ουάσινγκτον, ενός καινούριου ανωτάτου δικαστηρίου, για να ελέγχει αποτελεσματικότερα τους κυβερνώντες; Δίχως άλλο, το μυαλό του θα πήγαινε στο κακό».

Ο διακεκριμένος Έλληνας συνταματολόγος δίνει έμφαση στην «δύσκολα αποκρυπτόμενη δυσπιστία» της εκάστοτε κυβερνητικής πλειοψηφίας προς οποιονδήποτε θεσμό αμφισβητεί την παντοδυναμία της. Ο κορυφαίος τέτοιος θεσμός στην Ελλάδα είναι το Συμβούλιο της Επικρατείας, η αποδυνάμωση του οποίου ήταν «ο ανομολόγητος σκοπός της αναθεώρησης του 2001», σύμφωνα με τον κ. Αλιβιζάτο, που απετράπη χάρη στις έντονες αντιδράσεις που ξεσήκωσε.

Ο Σωκράτης Κοσμίδης, βουλευτής Επικρατείας του Πα.Σο.Κ, πλέκει το εγκώμιο του συστήματος διάχτου συνταγματικού ελέγχου, που ισχύει στη χώρα μας εδώ και 150 χρόνια. «Η λειτουργία του είναι επαρκής και αποτελεσματική. Τυχόν παρατηρούμενα προβλήματα τεχνικής φύσεως μπορούν να επιλυθούν. Σε καμιά περίπτωση δεν δικαιολογούν τη σύσταση νέου υπερκείμενου συγκεντρωτικού δικαιοδοτικού οργάνου, αμφιβόλου ανεξαρτησίας».

Αντιθέτως, μια τέτοια κίνηση «...είναι επικίνδυνη στο βαθμό που υποκαθιστά ή συρρικνώνει ουσιαστικά τον ισχύοντα διάχτου έλεγχο», σημειώνει ο κ. Κοσμίδης.

Για τον Αντώνη Μανιτάκη, καθηγητή Συνταγματικού Δικαίου στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, προβληματισμό προκαλούν ζητήματα ασαφούς αιτιολογίας και δικαιοδοσίας του νέου οργάνου. Δεδομένης της καλής λειτουργίας του συστήματος διάχτου ελέγχου, καταλήγει και αυτός στο ίδιο συμπέρασμα, ότι δηλαδή η ίδρυση Συνταγματικού Δικαστηρίου είναι απόπειρα χειραγώγησης της δικαστικής από την εκτελεστική εξουσία: η πολιτική εξουσία, γράφει, «...βάλθηκε να δημιουργήσει ένα Δικαστήριο για τα δικαστήρια, ένα Δικαστήριο έξω από τα δικαστήρια για να ελέγχει και να φρονηματίζει τα δικαστήρια και κυρίως το Συμβούλιο της Επικρατείας».

Ο Παύλος Σούρλας, καθηγητής Φιλοσοφία του Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στέκεται στο είδος του δικαστή που ένα τέτοιο όργανο θα χρειάζεται για να είναι αποτελεσματικό: όπως σημειώνει, είναι αναγκαία άτομα στρατευμένα στην υπεράσπιση των βασικών αρχών του Συντάγματος, με δυνατότητες εμβάθυνσης στην ανάλυσή τους, ικανά να αντισταθούν σε πολιτικές πιέσεις όταν οι αποφάσεις τους θα έχουν άμεσες συνέπειες αλλά και με «...ισχυρό αυτοέλεγχο ώστε ο κρίνων να μην αφήσει προσωπικές πολιτικές επιλογές του να διαταράσσουν την αντικειμενικότητα και νηφαλιότητα της κρίσης του».

Κατά τον κ. Σούρλα, δεν λείπουν άτομα που πληρούν αυτές τις προδιαγραφές. «Το πρόβλημα είναι ότι το πολιτικό μας σύστημα, σε όλο του το φάσμα, στερείται σε αποκαρδιωτικό βαθμό της κουλτούρας που απαιτείται για την επιλογή τέτοιων ανθρώπων». Από αυτή τη σκοπιά, προτιμά τον πλουραλισμό του διάχτου ελέγχου και δηλώνει κι αυτός ενάντιος στην ίδρυση